

HÉTFŐI ÚJSÁG

Galgóc és Vidéke

Előfizetési árak: 1 évre 10 kor., 1/2 évre 5 kor., 1/4 évre 2 kor. 50. — Néptanítóknak félárért. — Hivatalnoknak 1/4 évre 2 kor.

Megjelenik minden hétfőn

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Galgócon
Ferencz József és kispiac sarok.
Nyomatott a laptulajdonos nyomdájában.

A birtokrendszer reformja.

Szemelláthatóan és vaskövetkezéssel töri immár keresztül a történelmi előítélet burkát és szivódik fel a közvélemény termő talajába egy gondolat: a birtokrendszer reformjának gondolata. Közgazdasági intuíciók már határozottan érzik és tudják, hogy munkáshányagnak, kivándorlásnak, ipari hátramaradottságnak és egyáltalán összes gazdasági betegségeinknek és ezeken át a közjogiaknak is gyógyulása csak a birtokrendszernek és az őstermelésnek a jelenlegieknél helyesebb alapokra fektetésétől várható.

Ezen kell kezdenünk. Ez az A betűje annak a nagy A B C-nek melyből a jövő, gazdaggá és nagygyá teendő Magyarország történelmének íródnia kell.

Nem is hiányzik ma már — merjük mondani, — csak az a modern Széchenyi, az a nagybirtokos avagy hitbizományos főúr, aki a kételkedést és kicsinyes gyanút kizáró önzetlenség vértetéssel szálljon sikra s a birtokrendszer reformálásának kérdése rohamosan megoldatható.

A nép földéhsége, az a lázas mohétság, mellyel a paraszt a — jó az Isten, majd megsegít — hagyományos utógondolattal kapva kap egy-egy darab föld birtokba vételén, tekintet nélkül arra, vajjon a velejáró teher elviselhető-e vagy sem, világos jele annak, hogy a földkérdés megoldása már nem sokáig várható magára.

Korántsem ártatjuk magunkat azzal az immár közkeletivé váló kezdő hittal, hogy a földéhség csillapítása az a csodaszer, melytől összes bajaink egy csapásra elmúlnak és hogy a földkérdés megoldása minden; sőt jól tudjuk, hogy ez a kérdés is csak tartozéka és része a megélhetés nagy kérdés-komplexumának.

E megélhetés alatt itt nem a pusztá önfentartást kell értenünk, hanem a társadalmi felemelkedés lehetőségét is. Ezt gyakran halljuk gazdasági, vagyonszerzési vágyak nevezni, szemrehányásképpen és maliciával.

Mi ezzel szemben igenis elismerjük legsajátabb jogát minden napszámosnak és munkásnak arra, hogy egy kis ház, kert, föld megszerzésére törekedjék és ezt az ő megélhetése feltételül tudjuk, épp úgy, mint ama magyar okleveles mérnök törekvését nagy fizetésért német vállalat szolgálatába jutni, amit ő egyéni érvényesülésnek nevez.

A birtok is csak mint a megél-

hetés eszköze tehet számot, mint akár az emberi munka s valamely teljesen eladósodott birtokosság ugyanolyan fokú elégedetlenséget fejt ki, mint akár valamely eladósodott tisztviselői kar vagy akár az életfeltételeit meg nem lelő munkásnép.

S midőn látjuk, hogy hazánkban már nemesek a birtoktalanok vándorolnak ki, hanem napról-napra nő azoknak száma, kik birtokukat eladják, hogy kivándorolhassanak, akkor önkénytelenül arra a következtetésre kell jutnunk, hogy ime ma már Magyarországon a birtok sem biztosítja a megélhetést, a szerény és megérdemelt gyarapodást, a társadalmi emelkedés lehetőségét s indítva érezzük magunkat a baj okait mélyebben kutatni.

E kutatásainkban aztán reá bukkanunk az uzsora tömémentlen fajtáira, mely országunkban pusztít, továbbá adórendszerünk fordítottan progresszív voltára és még sok egyéb, de mindenképpen oly jellegre, melyek arra vallanak, hogy minden bajuk és viaszások gyökérszála mélyen benyulnak a magyar birtokrendszer kérdésébe és világosan áll előttünk a földéhség és a kisbirtokosok kivándorlásának ellentmondó tényeinek magyarázata.

A földéhség lázas tünetét leg hamarabb megérezte a spekuláció s leghamarabb vállalkozott azt haszonra váltani: a parcellázó üzlet hihetetlen mértéket ölt. Orvosságának szétetik hirdetni a kivándorlás ellen. Komoly aggodalmunk azonban, hogy ez az orvosság veszedelmesebb, mint a baj maga s ha majd évek múlva az okszerűtlenül vállalt terhek révén előállott képzelt értékek szertefoszlanak, oly válságban lehet részünk, mely egy háborúval felér.

Ezért csupán az események és fejlemények tárgyilagos megítélése alapján a birtokrendszer kérdésének mint elsőrangú fontosságú kérdésnek tanulmányozását az illetékes körök figyelmébe ajánljuk.

Régi barátnémhoz.

Nem tünnek el az eszmények,
Élnek még, úgy látom én!
Fenn repül a tiszta lélek,
És ragyog a nőerény,
Van még szív, mely bátran vallja:
Győz az igaz és a jó
És a dalnak van hatalma,
Hogyha szívből száll a szó.

Te vagy ez az eszmény, látom,
Asszonyok közt tunemény,
Kihez egykor ifjuságom
Első dalát zengtem én.
Most is az vagy, aki régen,
Csupa fenség, szeretet,
Nagyobb talán csak az érdem,
Mely dicséri nevedet.

Mig a földön téged látlak,
Nem szomorít a jelen,
Megtérését a világnak
Bizonyosra vehetem.
Megkapja a nő varázsa,
Akaratlan megy veled,
És örül, hogy valahára
Ismét jó és szép lehet.

Dalmady Győző.

HIREK.

— A tűzoltók közgyűlése. A galgóczi önkéntes tűzoltó egyesület választmányja pünkösdi hétfőn ülést tartott. A választmány Kunos Jenő parancsnok lemondásával foglalkozott s elhatározta, hogy azt a közgyűlés elé terjeszti. A közgyűlést június hó 24 ére tüzték ki. Ez a tűzoltó egyesületben dúló válság folytán viharosnak és nagy érdekűnek ígérkezik.

— A polgári iskola vizsgái. A galgóczi m. kir. áll. polg. fiú- és leányiskola 1907/8. évvégi vizsgálatai a következő sorrendben fogynak lefolyni: Jún. 13.-án d. e. 9-12. a róm. kath. és ág. hitv. ev. tanulók hittani vizsgálata, d. u. 3-6. az izr. tanulók hittani vizsgálata. Jún. 16-án d. e. 8-10. a II. leányosztály, 10-12 a III. leányosztály, d. u. 3-6 az I. leányosztály vizsgálata. Jún. 17-én d. e. 8-10 a IV. leányosztály, 10-12. a II A) fiúosztály, d. e. 3-6. az I. fiúosztály, 6-7. a leányok francia vizsgálata, 18-án d. e. 8-10. a ref. tanulók hittani vizsgálata. 19-én d. e. 8-10. a III. fiúosztály, 10-12. a II. B) fiúosztály, d. u. 3-6 a IV. fiúosztály vizsgálata. 6-8. az összes tanulók tornavizsgálata. 20-án d. e. 8-9. hálaadó isteni tisztelet, 9-10. záróünnepély 10-11. bizonyítványok kiosztása. Az iskolai kiállítások (rajz és szép írás a rajzteremben, női kézimunka IV. l. o ban) a vizsgálatok napjain 16-19. megtekinthetők.

— A vágóhid. A Galgócon létesíteni szándékolt új közintézmények közül legelőbb a vágóhid fog elkészülni. A vármegye alispánja ugyanis jóváhagyta az árlejtési feltételeket, minélfogva a kivitelre az árlejtést már a legközelebb kiírhatják. Az építkezés ellenőrzése tárgyában az alispán azt rendeli el, hogy az szakértők kiküldésével eszközöltessék.

— Lelkészi jelölés. A megüresedett felsőzellei ág. ev. lelkeszi állásra a pünkösdi hétfőn megtartott hitközségi gyűlésen Adamis és Laida segédlelkészek lettek jelölve. A választást még e hónapban megtartják. A közhangulatból ítélve Adamis megválasztása bizonyosra vehető.

— Uj kőbánya. Dr. Skarnicek Gyula galgóczi ügyvéd, a galgóczi vasúti állomással szemben levő szőlőhegyen kőbányát nyit. A hegyoldalban gránitot remél találni. A bánya engedély megadása iránt kérvényét már beadta a galgóczi főszolgabíróhoz, aki a telepengedélyezési eljárás határnapját kitűzte.

— A Nyitravármegyei községi és körjegyzők egyesülete Miaván (ezen község községházának tanácstermében) 1908. évi június 21-én d. e. 10 órakor választmányi ülést és ugyanott 1908. évi június 21-én d. e. 10 órakor rendes közgyűlést tart. Táragsorozat: 1. Elnökség évi jelentése. 2. Az egyesület 1907. évi szárszámadása és 1908. évi költségelirányzata. 3. A miavai járásbeli jegyzők indítványa az 1894. évi XVI. tcz. 18. §-a alapján kiszabandó bírságoknak a jegyzői nyugdíjalapra leendő átengedése, — s ezek kiszabása körül tapasztalt visszaélések meggátlása tárgyában. 4. Ugyanazok indítványa vasuti féláru menetjegy kedvezmény szorgalmazása tárgyában. 5. Ugyanazok indítványa az üresedésbe jött jegyzői és segédjegyzői állások betöltése tárgyában. 6. Vasmegeyi jegyzői egyesület indítványa községi jegyzők helyzetének javítása iránt. 7. Délmagyarországi magyar közművelődési egyesület hason indítványa. 8. A községi- és körjegyzők Erzsébet királyné országos segítő-egyesülete alapszabályainak megalkotása. 9. A közgyűlés előtt az elnöknel beadott indítványok (alapszabályok 25. §-a értelmében csak 8 nappal a közgyűlés előtt az egyesület elnökénél beadandók). 10. Általános tisztújítás.

— Birtokvétele. Sulkovski herceg tótsooki uradalmát Jálies Ferenc budapesti bornagykereskedő és szőlőbirtokos vette meg.

— A pöstyéni fotballisták első mérkőzése. A pöstyéni athlétikai és football klub pünkösdi hétfőjén tartotta első nyilvános mérkőzését. Ellenfele a pozsonyi terézvárosi football csapat volt. Már ez első mérkőzés is szép eredménnyel végződött, mert a pöstyéni élvezetes játék után 4:0 arányban legyőzték a pozsonyi csapatot.

— Szabad férjhez menni. A közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben érvénytelennek nyilvánította a tanítónok választásáról szóló jegyzőkönyvekben foglalt ama kitételt, hogy férjhezmenetel esetében a megválasztott tanítónó elveszti az állását.

NIX
VIZ
FELÜLMUL
szénsavdus
viz.
AJÁNLVA
veseme-
pzdésnél,
mainál kitünő
forráskezelésig
razgatósága

ek

alában

in

in

in

szer.

beren ügyel
sánál fogva
ne akasszon
megtévesztőn

Egy tanonc
felvétetik Szalvendy F. utó-
da vaskereskedésében, Galgóc.

Tisztelettel van szerencsém a n. földbirtokos s gazda közön- ség tudó- má- sara hozni hogy több világhírű házak képviselőinek elvállalása álta amúgy is dúsan felszerelt:

nagy gazdasági és varrógép raktáromat

még tetemesen megnagyobbítottam és kibővítettem.

Hofer és Schranz-féle, gőzcséplő készletek ben zínmotorok és egyéb mezőgazdasági gépek gyártmányai a legjobb kivitelben- nálam állandóan raktáron vannak és kaphatók.

Dús választékban kaphatók továbbá **eredeti Kühne-féle vetőgépek** Mayfarth Ph. és társa szőlőprések, cséplő és vetőgépek, valódi jó minőségű karikahajós és lendhajócskás varrógépek, melyekhez külön himző készülékek is alkalmazhatók.

Titania művek egyedüli képviselője és raktára.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve

NEUHAUSZGYULA gépkereskedő, Érsek- ujjvárott Széchenyi utca legkedvezőbb részletfizetés! — Legjobb mezőgazdasági gépek

Fűszer- és csemege- üzleti állványok

csaknem új állapotban elköltözés miatt azonnal olcsón eladó.

Bővebbet Mangold szállítónál Pöstyén.

Égetett

jó minőségű téglák a Nyitra városi körkemencéből kapható **Csernyák Rezső-nél.**

Nyitrán

Egy 24 éves, izr. fiatal ember

gazdaságnál állást

keres. Szíves ajánlatokat „Ekonóm” jelige alatt postrestante Verbórára kér

Női kerékpár

majdnem új állapotban olcsón eladó

Bóv. a kiadó hiv.

— **A járdák elfoglalása.** A me- leg napok bekövetkeztével Galgóc- on az a szokás kapott lábra hogy a lakosság esténként ki ül az ut- cára s a járdát lefoglalja. Ezzel a járáskelet akadályozza; miért is szükséges lenne a múlt évben ez irányban kiadott tiltó rendelkezést feljuitani. Különösen a Lehel, De- ák utcákban és a Ferenc Józset téren tapasztalható ez a szokás meghonosodása.

— **Kifogott hulla.** A Vágból Felsőzelle község határában egy idősebb férfi hulláját fogták ki. A holttesten csak alsónadrág volt s valószínű, hogy fürdés közben fult meg.

— **Amerikában nincs munka.** A munkanélküliség Amerikában nemhogy csökkenne, de fokozódik. Százeken járnak fel s alá éhen az amerikai nagyvárosok utcáin és ki- abálnak kenyér után. Ez talán le fogja lohasztani a kivándorlási vá- gyat, mert amint a beavatottak mond- ják, ezen állapot évekig fog tartani. Újabban az amerikai közsé- bányák egyszerre elbocsátották ösz- szes munkásaikat és azt követelik ezektől, hogy olcsóbbért dolgoz- zanak. Ezzel rohamosan fognak csök- kenni az eddigi magas munkabérek. Ily körülmények között igazán sen- kire sem lehet kívánatos a kivándor- lás, csak a lelketlen kivándorlási ügynökökre, akik most is csábítják az embereket kifelé: hogy azután ott éhen halnak, azzal a hiénák már nem törődnek.

— **Új állomásfőnök.** Az érsek- ujjvári vasuti állomás főnökévé, mi- után Sárkány Adolf lipótvári főnök az állást nem fogadta, mint értesü- lünk, Rózsa Szilvester tótmegyeri állomásfőnök lett kinevezve.

— **Méhészeti előadások.** Valló János III. ker. méhészeti vándor- tanár a múlt hóban Elecskén, Ke- lecsényben, Vágmedencén és Gal- gócon tartott méhészeti előadásokat. F. hó 19, 20, 22 és 23-án Pobe- dimben, Brunócon Verbón és Ujvá- roskán tart hasonló előadásokat.

— **Nagyzási hóbert.** Az ameri- kai tót népbolondítók már nem elégszenek meg Magyarországot szét- darabolásával, most már kikezdi az Egyesült-Államokat is. Megyékre és kerületekre osztottak fel Amerika szabad földjét, melyeket saját nagy- jaikról neveztek el a következőké- pen: Mudrony Pál vármegye, Stur Lajos vármegye, Francis János vármegye, Hurban M. József vár- megye stb. Azt hisszük, ehhez nem kell magyarázat. Rimus teneatis! . .

— **Szkicsák elítéltetése.** Szki- csák Ferenc országgyűlési képviselő egyre-másra fogadja a cseh a- postolokat, akik háznál szíves fo- gadtatásra találnak. Így történt ez Filip János prostejovi (Csehország) plébánossal is, akinek jelenlétét „elfelejtette” a képviselő úr a ha- tóságnál bejelenteni. A képviselő- ház ez ügyben kiadta Szkicsákot, melynek alapján az illetékes ható- ság az 1903. V. t.-c. áthágása miatt 200 K pénzbüntetésre ítélte Szkicsá- kot.

— **Iparpártolás.** Hazánkban örö- kös a jelszó: „Pártoljuk a hazai ipart” S minden alkalommal fen- nen hangoztatjuk a gazdasági jólét emelését célzó törekvés szükségsé- gét, de a pusztá szó elhangzik és a gyakorlatban az eddigi, nem- bánomsággal tesszük meg bevásár- lásainkat és fogyasztjuk az idegen ipartermékeket. Pöstyén furdó

paratlan emelkedése és kiépülése- nek szemlélése közben elfáradva, ha az ember betér egy söresarnok- ba, jaroschaut sört kap. És ezt tartják a vendéglősök kivétel nél- kül. Elég drágán mérik s éppen ezért gondolkozóba ejti az embert az, hogy mikép tudott ez a morva ipartermék ily nagy tért hódítani. Talán olcsóbb a kőbányai sörnél? Nem. Vagy jobb annál? Szó nincs róla, messze van az a kőbányai dreher, részvény, király stb. sö- rökttől. Hisz a galgóci sör is csak nem eléri a jaroschaut minőség tekintetében. Ily körülmények közt érthetetlen a póstyéni vendéglősök egyértelmű elfogultsága, annál is inkább, mert az egész környékben sehol sem tartják a külföldi árpa- levét.

— **Aggkori biztosítás.** A francia szenátus 30,000 kérdőívet bocsátott ki az aggkori biztosítást illetőleg. A helyesen kiállított 8, 300 felelet a legfontosabb kérdésre (vagyis, hogy kötelező legyen-e a biztosítás) vonatkozólag a következő ered- ményt mutatja: a feleletek 64 %-a a kötelező biztosítás ellen foglalt állást. A munkaadók szervezetei közül 219 mellette, 820 ellene; a mezőgazdasági egyesületek közel 382 mellette, 1250 ellene, a köl- cönösen biztosító társaságok kö- zül 1626 mellette, 3403 ellene; a munkásszakszervezetek közül 953 mellette, 270 ellene nyilatkozott. Tehát a munkások többsége kíván- ja a kötelező aggkori biztosítást, míg a munkaadók nagyrészt ellen- zik.

— **Arankairtas.** A gazdasági munkák közt elsőrendű teendő az arankairtas. Ez most válik actua- lissá s ezért a hatóságok szigorú- an ellenőrzik az irtás megtörténtét, a mulasztókat pedig megbírságo- lják.

— **Drága napszám.** A szőlő munkások napszámbére most érte el tetőpontját. Most van a perme- tezés, a mely kellemetlen és nehéz munkáért a férfiak napi 5 korona készpénzt, reggelre pálinkát, dél re 1 liter bort és este vacsorát kapnak. Ezen mellékjárulékokkal együtt a napszám tehát a 6 koro- nát fölül haladja. És még valaki emlegesse Amerikát, az ő magas munkabéréivel. Hiszen ott sem kap többet egy mezőgazdasági napszá- mos 1 dollárnál, már pedig drága pénzen kell kihajóznia a bizonyta- lan jövő veszedelmébe, a távol ide- genbe. Más munkába szegődő fér- fiak napi 4 koronát, a nők 3 ko- ronát kerestek múlt héten. A gaz- dák kétségbe vannak esve a rend- kívül magas napszám miatt, mert számításuk szerint egyes kapás nő- vények nem hoznak annyit, a meny- nyibe többszöri megkapáltatásuk ke- rül.

— **Magyar doboltatás.** Váguj- helyen és Zsolnán az ottani ma- gyarság kezdeményezésére a dobolt- tás és kihirdetés magyar és tót nyelven történik. Hasonlóképen kel- lene intézkedni Galgócon is, mert itt is nagy számban vannak olya- nok, akik nem tudnak csak magya- rul, másrészt a magyar államiság- hoz való tartozandóságunk kidom- borítása is célszerű volna. Ezt a kérdést rövid uton a községi elő- járóság megoldhatná oly módon hogy a két nyelvű szöveget adná ki kihirdetés végett a községi szol- gának, mert ezáltal elejét venné az oly vitának, mint a mellyel Vág-

ujhelyen a közgyűlés előtt tárgyal- tak erre vonatkozó indítványt. Ez nem sovinstikus kezdeményezés, hanem célszerűségi kérdés, mely a város fejlődésével és magyarosodá- sával együtt jár.

— **Terméskilátások.** Az arány- lag kedvező időjárás folytán e vi- dék terméskilátásai jók A rozs már sárgul s az utolsó napok hűvösebb idője folytán kalászei fejlődése a szalma sárgulásával arányos lett. A buza gyönyörűen fejlődik. A tava- szal sok helyen nagyon gyöngének mutatkozó gabona a bő esőzések révén rendkívül megjavult s ha ele- mi csapás nem éri, kitünő termés leszen. Az árpa most veri ki kalá- szait. Sok helyt még visszamaradt fejlődésében, sőt némely földön nagyon alacsony. De lehet, hogy még megjavul. Ezidőszert ebből közepes eredményre lehet számíta- ni. A kapás növények s különösen a répa sokat szenvedett a rovarok- tól. Egyes helyeken teljesen ki- pusztították az ültetést. A megma- radt helyeken a bő esőzések erő- sen fejlesztik a répát. Burgonya és kukorica termés kilátásunk a lehe- tő legjobb. Takarmányunk pedig évek óta nem volt annyi és oly jó minőségű, mint ezidén. A szőlőben nagy kárt okozott a vincellérbogár, de azért szépen bokrosodik és jó terméseredményt várunk. A gyümölcs fákat ezidén a hernyók és csere- bogarak legnagyobb részt leveleitől megfosztották. Ezért kevés és visz- szamaradt gyümölcsünk lesz.

— **Az osztályorszájték** e heti huzásaira még kaphatók nagy nye- rési esélyű sorsjegyek Herc Gyula galgóci bank és bizományi üzleté- ben. Ugyanott más értékpapírok is kaphatók napi árfolyam mellett.

— **Az elemiszerek megvizs- gálása.** A galgóci piacra most rend- kívül sok gomba és gyümölcs ke- rül. A gombák megvizsgálása és az éretlen gyümölcs elkobzása érde- kében szükséges lenne, ha a ható- sági orvosok rendszeresen a piacra járnának s ott az eladásra kerülő elemicikket ellenőriznék. Ezzel a minden évben előforduló gom- bamérgezések és a romlott vagy éretlen gyümölcs okozta megbete- gedések megelőzhetőek lennének.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Buc- kó Paula, Dr. Simkó galgóci ügy- véd 19 éves szobalánya, szerelmi bánatában gyufaoldatot ivott. Su- lyos belső sérülésével szülőinél á- polják.

— **Titokzatos halál.** Pöstyénben egy fürdővendég, Baumgartner ne- vű nő, gyanus körülmények közt hirtelen meghalt. A nő együtt e- bédelt egy gazdag amerikai fürdő- vendéggel s ebéd közben hirtelen összeesett és meghalt. Az elosiető orvosok egy része természetes ha- lált konstataált, míg a többiek sze- rint a mérgezés esete nincs kizárva. A titokzatos eset tárgyában a hely- színére kiszállt Reidner dr. galgóci vizsgálóbíró s az orvos szakértők- kel megejtette a holttest boncolá- sát. A belső részeket megvizsgálás végett Felletár országos vegyésznek küldték meg. A vizsgálat még fo- lyik.

— **Felvétel leánynevelő intézetbe Győrött.** A győri szt. Orsolya rendi leány-internátus egy új kétemeletes ház- zal nagybódott, ezen leánynevelő in- tézetre felhívjuk a szülők érdeklődését. Hazánk egyik előkelő kulturvárosában már régen a legjobb hírnévnek örvend az Orsolya apácák vezetése alatt álló leányinternátus, az ellátás olcsósága folytán is különösen keresett intézet. Is-

kolái: ovoda: 6 leányiskola 4 o munka tanfolya hémű és ruhá- gol- és német zongora és heg- nátsuba felvétel állami tanítónő tanfolyam növ- lamelyik nyelv jelentkeznek. A évre 400 koron gyenlő részben ben befoglal tartással ösz- nővendékek né- mothatnak. A kertje, tennis- dőszobái, a há- mint egész ben kívánalmainak fehhívjuk a szü- zetre. Felvilá- szívesen küld a solyák zárdája

— **Spányi retesek orszá- lek, melyeket banda intéz- rópába. Hisz- többször fölé Spanyolorszá- tották. Most hisz nekik csapdájukon. Simon galán kezű levelet telt Uram! kezében fo- rem legyen mat és vag Vagyonom q mely az ön állomásán h rekeszében azonban sziv- ni s az itte kiváltani a kiváltására önnek az eg- zalekát aján- fogságban v cses elhatáro- vetkező cim- naret, List Hanniban. k uttal legnagyobb Tisztelettel ben Neufeld levelet kapo- ból.**

— **Birtok vette a Kla**
— **Szenz- nulás.** Bea értesülünk, rai kir. tanf- lyamán ny- fenntartással látjuk annak munkabíró nyugalombá
— **Gazd- nyitramegye május hó mellett kir- ner Károly mába.**

Vö

A főváros nap óta új s költője szálló ércalakjával amit csodasz- multak nap- idők bátor Cserhalmot, lelkeknek töb- nyörű alkotó Vörösmar- dalom terén valma kezdé- nyait. Mihez

kolái: ovoda: 6 osztályú elemi: polgári leányiskola 4 osztályú: a felsőbb kézimunka tanfolyam külön osztállyal a fémhőnemű és ruha varrásra: francia- angol- és német nyelvi tanfolyam zene: zongora és hegedű tanfolyam. Az internátusba felvétetnek ezen kívül, akik az állami tanítónőképző és a kereskedelmi tanfolyam növendékei, vagy pusztán valamelyik nyelvi vagy zenei tanfolyamra jelentkezők. A teljes eltartási díj egész évre 400 korona, mely összeg négy egyenlő részben fizetendő. Ezen összegben bennfoglaltatik minden, ami az eltartással összefügg. Szegényebb sorsú növendékek némi kedvezményért folyamodhatnak. -Az intézetnek van csinos kertje, tennis és korcsolyapályával, türdősobái, a háló- és lakótermek, valamint egész berendezése a kor minden kívánalmainak megfelelnek. Ismételtén felhívjuk a szülők figyelmét ezen intézetre. Felvilágosítást és tájékoztatást szívesen küld az igazgatóság Győr, orsolyák zárdája címen.

— Spanyol kincs család. Ismereteseink országoszerzők azok a levelek, melyeket egy spanyol család banda intéz Madridból egész Európába. Hiszékeny, naiv emberek már többször fölültek nekik s ezeket Spanyolországban teljesen kifosztották. Most már persze senki sem hisz nekik s nevet kezdetleges csapdájukon. A napokban Kalisch Simon galántai kereskedő a következő levelet kapta Madridból: Tisztelt Uram! Hamis bukás következtében fogságba jutottam. Kérem legyen szives engem, leányomat és vagyonomat megmenteni. Vagyonom 9000 francia papírpénz mely az ön országának egy vasuti állomásán hagyott ládacska titkos rekeszében van elhelyezve. Előbb azonban sziveskedjék Madridba jönni s az itteni egyik zálogházból kiváltani a bárcát, mely a ládacska kiváltására jogosít. Szolgálatáért önnek az egész vagyonom 40 százalékát ajánlom fel. Mivel azonban fogságban vagyok sziveskedjék becses elhatározását szívesen elkövetkező címmel közölni: Angel Ponaret, Lista, Longrona, Spanien, Hanniban, kerület 32. Kalisch. Együttal legnagyobb titoktartásra kérem Tisztelettel A. von St. — Mult évben Neufeld Samu teljesen egyező levelet kapott, ugyancsak Madridból.

— Birtokvétele. Zveig Miksa megvette a Klamer féle kápi birtokot.

— Szenzációs nyugalomba vonulás. Beavatott forrásból arról értesülünk, hogy Takács Béla nyitrai kir. tanfelügyelő a jövő év folyamán nyugalomba vonul. A hirt fenntartással közöljük, mert nem látjuk annak okát, hogy a fiatal, munkabíró férfit miért vonuljon nyugalomba.

— Gazdasági kirándulás. A nyitrai megyei gazdasági egyesület május hó 30-án élénk részvétel mellett kirándulást rendezett Kuffner Károly báró diószegi uradalmaiba.

Tárca.

Vörösmarty.

A főváros egyik népes terét néhány nap óta új szobor ékesíti. A szobor költője szállott le újra közénk, hogy ércalakjával emlékkébe idézze mindazt, amit csodaszép lantján egykor kidalolt. Multak napfényes dicsőségét, daliás idők bátor leventéit, Zalán futását, Cserhalmot, Egert, a Szózatot és dalos lelkének többi századokra szánt gyönyörű alkotásait.

Vörösmarty akkor lépett föl az irodalom terén, amikor a szabadság fuvalma kezdte bontogatni üdítő szárnyait. Mihez hasonlíthatók ezt az idő-

szakot, ha nem a tavaszhoz, mikor a természet fakadni kezd, melegebb lesz a nap sugara és felolvasztja a tél fagyát, havát, szép, zöld szőnyeggel vonja be s apró viragokkal díszíti a mezőt, a rétet. Élet, vidám, mosolygó élet jelentkezik a természet növény- és állatvilágában. Mily egészen más idő ez, mint a fagyos tél, mikor kihalt vagy öntudatlan álomba merül a természet. Ilyen álomból ébredt 1815 után az emberiség. Szeretett a régi dicsőség es nagyság erejének csodálatába merülni. Örömet olvasta az eposzokat, melyek a nagy idők hőseit rajzolták le neki. E gondolkodás indította Vörösmartyt Zalán futásának megírására, mely 1825-ben jelent meg. A költő kebelében nagyra kelendő képzeletet világnak meg, diadalmas Úgekről s a deli Álmosról, s Álmosnak büszke fiáról, párducus Árpádról. Derengő lelke előtt lobogós kopják és kardok acéli szegdelik a levegőt; látja, hogy kacagányos apák s heves ifju leventék száguldó lovakon mint törnek halni vagy élni. Zászlodat látom, Bulcsu s szemem árja megindul!

Mily más idők! Mennyire eltér a hetvenes, nyolcvanas évek gondolkodásától, mikor rettegünk minden háborútól s ha mégis kitör, lokalizáljuk, másrészt társulatokat alapítunk az örök béke terjesztésére, államférfiaink interparlamentáris konferenciákat tartanak s a diplomaták hágai értekezlete a választott bíróság eszméjét hangoztatja, mely talán örökre mellőzi az ágyúk és más fegyverek használatát. Mily egészen más érzés diktálta Vörösmartyt a főntebbi és hasonló sorokat! S mikor most országoszerző lelkesezzel hangoztatják e nagy költő nevének; ez biztos amaz idők közeledésének, ama világéret ismétlődésének, mely Vörösmarty ajkaira adta a régi dicsőség magasztalását. Ujra felébred szíveinkben a vallás és erkölcs, a patriotizmus, a vitézség s a hősiség, a férfias büszkeség, a nemes öntudat hatalmas érzése. At fogjuk érezni az adott szó szentségét, büszkék leszünk arra, hogy magyarok vagyunk és a szent korona hű jobbágyai lehettünk.

Habár Vörösmartyt is akadunk néha egy-egy mosolygó és vidám, naiv és kedves képre, gondolatra, műveinek több jellemvonása lírájában sem lehet más, mint epikai és drámai alkotásai. Itt is a hideg és ünneplés, fenséges és magasztos tárgy és hang nyilvánul Odai szárnyalással, megragadó ellentétekkel, a nagyszerű képek árjával áraszt el bennünket.

A nagy nemzeti és emberi eszmék érdeklik őt. Sokszor még a csekélyebb jelentőségű tárgyat sem bírja másképp elfogni, mint egy részt az egészben, egy darabot a nagy egységből. De főleg a haza eszméje tölti el a szívét és esztét, a főt dal, a Honszeretet, Liszt Ferenchez, a Hontalan, az Élő szobor és számos más költeményében a haza sorsa aggasztja és hevíti dalra. Az uri hölgyhöz, a magyar hölgyekhez, elkeseredve, majd esdekelve szól és magasztos hivatásuk teljesítésére hívja fel. Mennyire kétségbeeszt a haza elvesztésének gondolata is, azt a fennemlített és a lengyel nemzetre vonatkozó két költeménye: a Hontalan és az Élő szobor mutatják. De legkiáltóbb hazafias szózata maga a Szózat, mely jóval több mint félszázad óta Kölcsey Himnusz mellett tolmácsa volt a magyar nemzet hazafias lelkesedésének.

Élde utolsó előtti évében, 1854-ben, mikor csak négy költeményt tud teremteni, alkotta meg vérző lelke hatalmas feljajdulását, a vén cigányt. Mily szörnyű elkeseredés, üvöltő felháborodás, egy örült lélek rémséges tombolása van e költeményben. A világirodalom ez egyik legsötétebb énekében hallja a költő, hogy dörömbölnék az ég boltozatján, hallja a lázadt ember vad keserveit, a gyilkos testvér botja zuhanását s az első árvák sirbeszédeit és maga érzi legélesebben Prometheus halhatatlan kínjait. Elborult lelkének kétségbeesését azonban a remény csillama látszik földeríteni, mert lesz még egyszer ünnep e világon, majd ha eltárad a vész haragja s a viszály elvérzik a csatákon, akkor huzd meg újra lelkesedve, isteneknek teljék benne kedve!

A szerkesztésért felelős: a lap tulajdonos és kiadó Szold J. Főmunkatárs; Drahos L.

3031. sz.
tkvi 1908.

J 47/482.

Arverési hirdetemény.

Weinberger Lipótnak, Jurica Adám elleni 400 kor. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében Póstyén. község 1002 számú betétében foglalt I. 1-5 sor 1690/2. 1690/3. 1691. 1692/2. 1692/3. hlyrsz. 8/c, 8/b, hász. zsellérbirtoknak 2/8 része 1157 kor. kikiáltási árban 1908. évi július hó 4-ik napján d. e. 10 óráján Póstyénben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árban alul is eladhatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát vagyis 115 kor. 70 fillért készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban bantatpénzkép a kiküldött kezében letenni. A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Galgóc, 1908. évi apr. 20-án.

Sándor, kir. jbiró.

6910/908. úrb.

Hirdetemény.

Alsódubován község volt úrbéresei által kért legelő egyénekenkénti felosztásának megengedhetőségét tárgyzó kérdés eldöntésére a szükséges nyomozásnak a kiküldött Linksz István királyi törvényszéki bíró által a helyszínen leendő fogantatására tárgyalási határidőül az 1908. évi június 15. napjának d. e. 10 órája Alsódubován község házához kitűzetik és arra a jogosultak oly hozzáadással idézettek, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekei képviselőtől gondoskodjanak. Kelt Nyitrán, 1908. május 19-én.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

459/1908. szám. J 23/67,

Arverési hirdetemény.

A "Vagujhelyi népbank"-nak Lukács Mihály és neje elleni 800 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében Jaisó község 26. számú betétében foglalt I. 1-6. sor 184(2. 255. 258. 259. 262. 265 hlyrsz zsellér birtok 600 kor. a II. 1-5 sor 203. 254. 261. 268. 269. hlyrsz. zsellérbirtok 66 kor. a III. 473. hlyrsz, szőlő 44 kor. és a 27. sz. betétében foglalt I. 1 4 sor 293. 294. 295. 296)1. hlyrsz ingatlanok a fele része 99 korona kikiáltási árban 1908. évi július hó 3-ik napján dél előtti 9 órákor Jaisón a község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási árban alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Galgóc, 1908. június hó 1-én.

Sándor

kir. járásbíró.

Masel-Tov
Rebbach
Gut Schabbes
Gut Jontev

TOIRES LOKSCHEN.
MILLERER
LOTZELECH.

mulattató élecs könyvek
leszállított árai egyenkint 2 kor.
40 fillér helyett csak 50 fillér.

Boccaccio

3 kor. helyett 1 kor 50 fill.

Mattachich Géza

Emlékiratok

5 kor. helyett 60 fillér.

Kaphatók Szold J. könyv- és papirkereskedésében Galgócon.

ÉTEL. ≡ ITAL. ≡ ÁLOM.

Szükséges ez a három!

ICHTNER KÁROLY, Vág-Szered, szálloda, vendéglő és kávéház az »Arany griff«-hez.

Ujjonnan berendezett kényelmes szobák Saját telepű gázvilágítás, saját fogatai minden vonatnál úgy vidékre is. Keresk. utazók kizárólagos találkozó helye, szelvényfuzetes engedmény. Szép nyári kert, tekepályával.

Pontos kiszolgálás, elismert jó konyha, kitűnő »pannonia« borok, »Dreher«-féle király-sör naponta friss csapolás.

„Szalómo

mondásai”

Mischle)

cím alatt 1875. évben, magyar kiadásban egy könyv jelent meg Szold J. galgóczi könyvkereskedő kiadásában, a melynek szerzője Dr. Szold B. baltimori főrabbi volt. E könyvnek egyik példánya megvételre kerestetik.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Tanítást elfogad

okleveles tanító Cim a kiadóhivatalban.

Mint március 15-én, amikor

legfensége-
sebb negy-
vennyolcas
eseményeket

abrázoló képek voltak kifüggesztve Szold Jakab könyvkereskedő kirakatában

Galgócon

Ferenc József téren

s állandóan nagy nézőközönség magyarázta egymásnak az akkori dolgokat, úgy most is sokan állnak meg ugyanazonkirkat előtt, melyben gyönyörű, izléses levelezőlapok pompáznak. Oriási a választék ebben s ezért ne mulassza el azt megtekinteni.

Duschinsky G

Pozsony, Vásártér 15 Korház-utca

Különzötty: Ditmár-féle lámpák

Békei Fülöp

20 év óta fennálló férfiszabó-üzlete, NYITRÁN

Azon hölgyek és urak, kik mértékutáni elegáns angol ruhát vagy kész felöltőt óhajtanak, bizalommal forduljanak Tóth Vilmos-utca 24. sz. alatt a jelenkor minden követelményének megfelelő üzletemhez! Külön szabás a férfi és női szabósághoz! — Külön próbaterelem hölgyeknek!

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy a galgóczi gőzfürdőben a nyári időnyre

hideg gyógyfürdőt

rendeztem be s ez már a mai naptól fogva egész napon át a közönség rendelkezésére áll. Mind a lehető leggyorsabban megvettem, hogy a hideg fürdőben a látogatók kényelme biztosítva legyen, miért is mély tisztelettel kérem a t. közönség támogatását.

Teljes tisztelettel

Egerman Ernesztin fürdőkezelő

Egy jó karban levő

zongora

utányos áron eladó. Bővebbet Fischl Rozsó Lehel-utca.

Herz Gyula Galgóczi bank-és bizományüzlet biztosítási iroda.

Elad eredeti árakon osztálysorsjegyeket, Vesz és elad sorsjegyeket, és értékpapirokat napi árfolyam szerint

Elfogad biztosításokat a legelőnyösebb feltételek mellett, tűz, jég baleset és betörés ellen valamint az ember életére.

BIZTOSÍTÁSOK elvállalása sorsjegyek, részvények stb. kisorsolásából eredő árfolyam veszteség ellen.

Sorsolási ellenőrzés költség mentesen.

Sorsjegyek huzásáról, valamint minden a bank és biztosítása szakmába vágó ügyletről készséggel adok felvilágosítást.

Két üzlethelyiség.

Galgóczi legforgalmasabb helyén, az Erzsébet utca 7 számú házában folyó évi július 1-től

kiadó.

Bővebbet: Rudolfér Zsigmondnál.

Mielőtt

személyi jelzővel v. építés iránti intézkedésnek kérem egyeztetni prospektust. MELLER L. EGYED BUDAPEST IX. Lónyosi-utca 7. Telefon-Interurbán 46-31.

külön bejárattal

Bútorozott szoba

kiadó.

Cím: a kiadóhivatalban.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVANYVÍZ

VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNAL MINDEN VIZET FELÜLMUL. Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes, szénsavdus Rendkívül üdítő asztal víz. ORVOSILAG AJÁNLVA. ORVOSILAG AJÁNLVA

Ívgyógygyógyómdra használva, vese- és hólyagbajoknál vesemenede idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. -Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség Musohong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Iskolai táskák

Szold Jakab nagy választékban leszállított árban kaphatók csak

könyv- és papirkereskedésében, Galgó Fötér.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci körút 63.

Empfehlen Ihr reichhaltiges Lager von:

Locomobilen und Dampfdröschmaschinen, Stroh-Elevatoren, Öpel-Dröschmaschinen, Klee-Dröschmaschinen, Putzmühlen, Trieurs, Gras- und Getreidemähern, Heurachen, Eggen, Häckseln, Rübenschneldern, Reihensäemaschinen, Planet Jr. Hackmaschinen, Kukurutzreibern, Schrot- und Mahlmühlen, Universal-Stahlpflügen, zwei- und dreckscharigen Pflügen, sowie allen Gattungen landw. Maschinen

Zacherlin

kitünő rovarirtó szer.

A tisztességes becsületes kereskedő éberem ügyel arra, hogy ha vevője utolérhetlen hatásánál fogva közismert „ZACHERLINT” kér, ne akasszon nyakába megtévesztő surrogatumot.

Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Ennélfogva mindenkit a ki valódi Zacherlint akar venni, nyomatékosan figyelmeztetünk, hogy utánzatoktól melyek a többi időben megtévesztően vegyekben forgalomba kerülnek, az által óvakodjék, hogy pontosan ügyeljék a „Zacherlin” névre.

Előfizet 5 kor, 1/2 félárért.

Ós

A tanév kolák kapu a hosszú tiz esik. A növ szétmennek irányába. haza a gye tárt karokk kivált ha s ják „a kitin kép ez nem világban — juk, hogy születtett ge szetes is, h vizsga után kívül még zel is kérk Régi, ós mazást ser tekintik.

Cél: a illetve tanu érdemeit e gazolni aká den eszköz Felsőbb reál és gy eljárás, m érettebbek vén szó, s igenis van mazásnak alkalmazva jogos a re várni tőle.

Vajjon u ható-e az zsenge gy először fé tén szólva kevés a ki parancsa l tól rettegve nem is cse

Elveszik szabadságo természeté — az élet neki kell e azelőtt ko gadtak sz — örökre mert neki az élet szentségek

A munk mézteses körülmint Iyen fogás él egy üg tanító, mi értelmi ké vezető uta furakodik fölött ura gyermek s nemes mu hú tanubi